

4 miljoen voor de podiumkunstenfestivals lost vele knelpunten op Raad voor Cultuur: te weinig plekken en budget voor festivals in de BIS

Samenvatting – waarom 4 miljoen?

De Raad voor Cultuur constateert dat het gebrek aan ruimte in de huidige BIS-regeling voor podiumkunstenfestivals geen recht doet aan de kwaliteit en pluriformiteit van het Nederlandse festivallandschap. Maar liefst 23 festivals kregen een positief advies en slechts 8 festivals werden gehonoreerd, vrijwel allemaal met flinke kortingen op hun aangevraagde (of huidige) budget. Popmuziek en urban arts kregen – ondanks de wens van de minister en Tweede Kamer – géén plek in de BIS.

Nóg vier jaar wachten met uitbreiding van de ruimte voor podiumkunstenfestivals gaat – vooral nu ook de festivals in coronatijd keihard zijn getroffen – dramatische gevolgen hebben per 2021; niet in de laatste plaats omdat ook de festivalregeling in het Fonds Podiumkunsten zwaar is overvraagd. Wij vragen de Tweede Kamer de minister te verzoeken 4 miljoen aan het festivalbudget toe te voegen om deze zichtbaar belangrijke sector te behouden.

Met een toevoeging van 4 miljoen aan het festivalbudget...

- * Worden de 8 reeds gehonoreerde festivals eerlijk en BIS-waardig bedeed, wat nu niet het geval is
- * Is er eindelijk ruimte voor popmuziek en urban arts in de BIS
- * Is er meer ruimte voor de showcase- en overzichtsfestivals, die nu tussen wal en schip vallen
- * Is er ruimte voor een ruimere spreiding van BIS-festivals over het gehele land
- * Wordt een door de coronacrisis keihard getroffen sector toekomstbestendiger gemaakt
- * Ontstaat er ook de broodnodige ademruimte binnen het sterk overvraagde Fonds Podiumkunsten
- * Komen wij dichterbij de door de minister en Tweede Kamer gewenste pluriformere BIS

Wij hopen dat minister Van Engelshoven en de Tweede Kamer de middelen kunnen vinden om de festivals vooruit te helpen. Wij verwachten dat de wil er aan beide kanten absoluut is om een gezonde structurele basis voor de sector te bewerkstelligen. Hoe dan ook: steun is NU nodig, niet over vier jaar.

De Raad voor Cultuur adviseert meer plekken en meer budget, wij zeggen NU

Onlangs maakte de Raad voor Cultuur zijn adviezen bekend voor de Basisinfrastructuur 2021-2024. Dat de podiumkunstenfestivals het heel zwaar zouden krijgen, was al bekend in februari toen bleek dat het er voor 13.079.204 euro aan aanvragen was ingediend terwijl het budget 5.792.000 euro bedroeg. De regeling voor podiumkunstenfestivals behoort tot de meest overvraagde.

Wij hadden verwacht in deze tekst te moeten toelichten waarom het belangrijk is om juist nú toch nog extra meerjarige middelen toe te kennen aan de Nederlandse podiumkunstenfestivals binnen de BIS. De Raad voor Cultuur doet dat echter al voor ons in onderstaande passages. Ook adviseert de Raad de minister om in de volgende BIS-periode echt meer ruimte te maken (in aantallen en financiën) om de vele, veelzijdige festivals eer aan te doen. Wij zeggen – nee roepen! – echter in deze helse Corona-tijden voor festivals om dat NU te doen.

– uit de inleiding podiumkunstenfestivals uit het advies van de Raad voor Cultuur voor 2021-2024

“De raad is onder de indruk van de grote diversiteit aan festivals waarvoor een aanvraag is ingediend. Hij is content over de kwaliteit van de aanvragen en de mate van professionaliteit. Het valt hem op dat alle belangrijke disciplines en genres in de aanvragende festivals vertegenwoordigd zijn. De raad vond het een zware opgave om met het kleine aantal beschikbare plekken een BIS voor podiumkunstenfestivals samen te

stellen waarin alle disciplines en (sub)genres voldoende vertegenwoordigd zijn. Het landschap van BIS-waardige podiumkunstenfestivals is groter en veelzijdiger dan gehonoreerd kon worden, en de keuze van acht festivals doet niet volledig recht aan die pluriformiteit en kwaliteit. De raad adviseert (in lijn met het besteladvies 'Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur') dat in de volgende BIS-periode genoeg plekken én genoeg budget is om het aantal BIS-festivals uit te breiden, en dat er dan ook de mogelijkheid is om nog meer genres te honoreren (zoals de popmuziek en de urban arts)."

"In een brief van 27 mei 2020 aan de Tweede Kamer schrijft de minister echter dat zij de maximering van het aantal podiumkunstenfestivals in de BIS schrapt. Dit doet zij in het licht van de uitzonderlijk slechte situatie voor festivals als gevolg van de noodzakelijke coronamaatregelen. Bovendien geeft zij aan dat het niet wenselijk is om podiumkunstenfestivals uit de basisinfrastructuur te laten vallen. De raad juicht de uitbreiding van het aantal plekken toe, al maakt het onveranderde beschikbare budget voor de podiumkunstenfestivals slechts een zeer beperkte uitbreiding mogelijk, waardoor de hoeveelheid BIS-festivals nog steeds geen recht kan doen aan de kwaliteit en pluriformiteit van het Nederlandse festivallandschap."

6 redenen voor het NU verhogen van budget voor podiumkunstenfestivals

1. De Raad voor Cultuur geeft duidelijk aan dat er te weinig plekken en te weinig ruimte is voor de grote omvang en veelzijdigheid van BIS-waardige podiumkunstenfestivals. Van de 23 positief gehonoreerde festivals kregen slechts 8 een plek. Nergens waren de adviezen zo positief en de toekenningen zo klein in aantal.
2. Genres als popmuziek en urban arts – erg gewenste (en geadviseerde) toevoegingen door Minister van Engelshoven, Tweede Kamer en Raad voor Cultuur – krijgen toch geen plek binnen de festivals in de BIS. Ook vallen showcase- en overzichtsfestivals grotendeels tussen wal en schip.
3. Daarbij verliezen drie van de reeds bestaande BIS-festivals – vanwege herverdeling van middelen door schaarste – een deel van het budget dat zij voorgaande jaren hadden. Oerol, Festival Oude Muziek en Holland Festival moeten het in reeds zware tijden doen met minder geld, terwijl zij meer nodig hadden.
4. Daarbij krijgen ook de nieuwe gehonoreerde festivals niet de bedragen die zij hebben aangevraagd en die zeer te beargmenteren wel NODIG zijn om hun nieuwe BIS-functie uit te oefenen. In geen enkele andere categorie binnen de BIS pakt dit zo slecht uit voor nieuwkomers.
5. De coronacrisis heeft het belang van de festivals in Nederland eigenlijk enorm benadrukt. In alle brieven en gesprekken over de ramp die over het culturele veld heen kwam, werd het wegvallen van al die festivals overal in het land toch als een van de pijnlijkste ontwikkelingen ervaren (zie ook het besluit van de minister om vanwege corona de bestaande festivals in de BIS te houden). Zelfs de koning stak de festivals een hart onder riem in een ZOOM-meeting. De Coronacrisis raakt ook al deze 23 festivals kei- en keihard. Het is niet voor niets dat een aanzienlijk deel van de steungelden beschikbaar gesteld door het kabinet ook bij de festivals terechtkomen. Wij denken dan: als de festivals NU in crisis zo essentieel blijken voor het Nederlandse cultuurveld: besteed dan niet alleen geld aan de redding van deze festivals, maar ook in de voortgang en de ontwikkeling.
6. Ook het Fonds Podiumkunsten heeft een meerjarige festivalregeling – de subsidiebesluiten hiervoor vallen in augustus. Pas dan is het hele landschap van landelijk meerjarig ondersteunde festivals bekend. Het is echter een foute aanname te denken dat deze regeling alle gaten gaat dichten, want ook in deze regeling is er een tekort aan financiële ruimte van tussen 5 en 6 miljoen voor 91 aanvragers.

Gebrek aan ruimte voor nieuwe vormen

Uiteraard signaleren De Verenigde Podiumkunstenfestivals het tekort aan ruimte voor festivals binnen de landelijke infrastructuur al veel langer. De huidige situatie weerspiegelt al lang niet meer het werkelijke

cruciale belang van de festivals en daar aan verwante 'nieuwe vormen van produceren en presenteren' binnen het culturele leven in Nederland.

Wat je ook in dit advies van de Raad voor Cultuur vooral terugziet is nieuwe hedendaagse vormen – het geluid van nu - het lastig hebben om een stevige positie binnen een behoorlijk vastzittende BIS te verankeren. Wij zitten allemaal in hetzelfde schuitje. Kijk naar de decennialange queeste van de popmuziek voor een beetje landelijke ruimte (slechts mondjesmaat gelukt) of kijk naar de enorme overvraging in de categorie 'ontwikkelinstellingen' – een categorie voor instellingen die niet in een hokje zijn te plaatsen en daar blijken er heel veel van te zijn. Beide voorbeelden laten zien dat men zich op rijksniveau nog te weinig raad weet met hedendaagse dynamische, netwerkgestuurde, flexibele manieren van werken en organiseren. Zoals bij de podiumkunstenfestivals al jaren het geval is.

Adviezen lezen

Via onderstaande link zijn alle uitgebreide festivaladviezen te lezen. Alle 23 positief beoordeelde. Wij raden iedereen aan deze individuele adviezen te lezen en om daarmee zelf te zien wat wij nu allemaal aan krachtige en veelzijdige organisaties overal in het land gaan missen in de BIS: <https://www.raadvoorcultuur.nl/bis-2021-2024/documenten/adviezen/2020/06/04/festivals>

Namens meer dan 50 podiumkunstenfestivals overal in Nederland,

Mark Hospers – coördinator De Verenigde Podiumkunstenfestivals

podiumkunstenfestivals@gmail.com

<https://podiumkunstenfestivals.com/>

06 142 87 647